PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – PRZYRODA

I. Cel oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dostarczenie rodzicom(prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

II. Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1) rozumienie pojęć przyrodniczych,
2) stosowanie języka przyrodniczego,
3) samodzielne lub w grupie przeprowadzanie obserwacji i wnioskowań,
4) stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych,
5) rozwiązywanie zadań problemowych,
6) wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie podczas zajęć,
7) praca w grupach,
8) prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

III. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów.

1) <u>Formy oceniania:</u>

- sprawdzian (test, praca klasowa) – po każdym dziale tematycznym, zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem,
- kartkówka (bez zapowiedzi, wg potrzeb, obowiązuje materiał z 3 ostatnich lekcji),
- odpowiedź ustna (zakres materiału z 3 ostatnich lekcji)
- praca domowa,
- praca na lekcji,
- praca w grupie,
- praca dodatkowa(referat, album, plakat, poster, projekty własne),
- aktywność na lekcji (oceniana w formie „+”, 5 „+” to ocena bardzo dobra),
- udział w konkursach.

Nauczyciel ustala wagi dla danych form sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

- sprawdziany, testy(wszelkie prace pisemne zapowiedziane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem) – waga 3
- kartkówki, odpowiedzi ustne – waga 2
- zadania domowe, prezentacje, prace dodatkowe wykonywane poza szkołą – waga 1
- aktywność na lekcji – waga 1

Wobec uczniów, którzy posiadają opinię lub orzeczenie z PPP stosuje się indywidualne kryteria oceny zgodnie z zaleceniami poradni.

2) <u>Skala ocen:</u>

ocena celująca – 6

ocena bardzo dobra – 5

ocena dobra – 4

ocena dostateczna – 3

ocena dopuszczająca – 2

ocena niedostateczna – 1

Kryteria oceniania pisemnych prac kontrolnych /testów w skali procentowej

99% - 100% i/lub zadanie dodatkowe celujący

98% – 90% bardzo dobry

89% – 75% dobry

74% – 51% dostateczny

50% – 35% dopuszczający

34% i niżej niedostateczny

3) Samoocena pracy

Na lekcjach przyrody uczeń jest zachęcany do samooceny swojej pracy. Samoocena nie jest samokrytyką.

Cele samooceny ucznia:

- uczeń przejmuje odpowiedzialność za własną naukę,
- ocenia własną pracę,
- planuje korekty swoich działań,
- określa swoje mocne i słabe strony.

IV. Kryteria ocen z przyrody

Ocena celująca – uczeń samodzielnie i sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą przy rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, podejmuje twórcze i oryginalne działania, wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem, poprzez udział w konkursach pozaszkolnych i odnosi w nich sukcesy.

Ocena bardzo dobra – uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności programowe, swobodnie operuje faktami, dostrzega związki przyczynowo – skutkowe, przewiduje skutki działalności człowieka w skali lokalnej, regionalnej, krajowej, i globalnej, pracuje w grupie rówieśniczej i bierze odpowiedzialność za efekty wspólnej pracy, podejmuje się pracy lidera grupy.

Ocena dobra – uczeń spełnia wymagania poziomu koniecznego i podstawowego, ponadto poprawnie i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta z różnych źródeł wiedzy, właściwie wykorzystuje przyrządy i narzędzia do obserwacji przyrody,

ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody, dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Ocena dostateczna – uczeń spełnia konieczne i podstawowe wymagania programowe, posługuje się podstawowymi pojęciami przyrodniczymi, poprawnie czyta mapy tematyczne, obserwuje i opisuje procesy zachodzące w środowisku, przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

Ocena dopuszczająca – uczeń rozpoznaje i podaje nazwy podstawowych zjawisk przyrodniczych, proponuje własne działania na rzecz środowiska przyrodniczego, posługuje się koniecznymi pojęciami, rozwiązuje konieczne zadania przy pomocy nauczyciela.

Ocena niedostateczna – uczeń nie opanował koniecznych wymagań na stopień dopuszczający, braki w jego wiedzy uniemożliwiają dalszą edukację przyrodniczą, nie podejmuje prób wykonania powierzonych zadań.

Szczegółowe wymagania edukacyjne są ujęte w wynikowym planie nauczania na cały rok szkolny.

Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną, lecz średnią ważoną ocen cząstkowych.

Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny. W przypadku prac poprawianych obie oceny wlicza się do średniej.
Na ocenę śródroczną i roczną uczeń pracuje systematycznie, nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.

Uczeń, aby uzyskać ocenę śródroczną/roczną z przyrody powinien otrzymać minimum 4 oceny cząstkowe w ciągu jednego półrocza.

Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych nauczyciel może kierować się średnią ważoną uzyskaną ze wszystkich ocen cząstkowych według następującego schematu:

5,61 – 6,00 celujący
4,61 – 5, 60 bardzo dobry
3,61 – 4,60 dobry
2,61 – 3,60 dostateczny
1,61 – 2,60 dopuszczający
1,00 – 1, 60 niedostateczny

Zagrożenie oceną niedostateczną, wystawiane 20 dni roboczych przed klasyfikacją, otrzymuje uczeń, którego średnia ważona zamyka się w przedziale 1,00 – 2,00.

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami:

1) uczniowi z dysleksją - wydłuża się czas na wykonanie zadania, pracy pisemnej (docenia się przede wszystkim wysiłek włożony w wykonanie różnych zadań),
2) ucznia z dysgrafią - w większym stopniu ocenia się na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną),

3) w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

V. Zasady poprawiania ocen.

1) Uczeń jest zobowiązany do systematycznej poprawy stopni cząstkowych (bieżących).
2) Oceny dobre i bardzo dobre nie podlegają poprawie.
3) Otrzymana ocena z poprawy pracy klasowej jest oceną ostateczną i wpisywana jest do dziennika.
4) Nie stosuje się zaliczeń semestralnych i rocznych.
5) Prace klasowe, sprawdziany są obowiązkowe.
6) W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie, nauczyciel ustala z uczniem termin napisania zaległej pracy.
7) Jeżeli uczeń nie przystąpi do napisania sprawdzianu w wyznaczonym terminie, nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia go na dowolnej lekcji, na której uczeń jest obecny.
8) Uchylanie się od obowiązku napisania sprawdzianu skutkuje oceną niedostateczną z działu tematycznego, którego dotyczył sprawdzian.
9) Uczeń ma możliwość poprawy niezaliczonego sprawdzianu oraz prawo poprawienia oceny ze sprawdzianu nie później niż 14 dni od otrzymania stopnia.
10) Termin poprawy niezaliczonego sprawdzianu może być przesunięty z powodu długiej choroby ucznia lub innych zdarzeń losowych.
11) Nie przewiduje się poprawy ocen cząstkowych tuż przed klasyfikacją.

VI. Nieprzygotowanie do lekcji.

Nieprzygotowanie do lekcji to brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, przyborów i materiałów pomocniczych potrzebnych na daną lekcję (o których przyniesienie prosił nauczyciel na poprzedniej lekcji), brak pracy domowej, brak gotowości do odpowiedzi ustnej, pisemnej.

1) Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu półrocza zgłoszenia swojego nieprzygotowania do lekcji:
   - dwukrotny brak ćwiczeń,
   - dwukrotny brak pracy domowej,
   - dwukrotny brak pomocy potrzebnych do lekcji,
   - dwukrotna niegotowość do odpowiedzi.
2) Nieprzygotowanie uczeń zgłasza przed rozpoczęciem zajęć.
3) Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń za każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.

VII. Ustalenia końcowe.

1) Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
2) Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego.
3) Przewidywaną ocenę śródroczną lub roczną nauczyciel podaje uczniowi na dwa tygodnie przed radą klasyfikacyjną.

4) Wyższą od przewidywanej oceny z przyrody na półrocze i koniec roku uczeń może uzyskać po uzupełnieniu wiadomości i umiejętności określonych na daną ocenę przez nauczyciela w przedmiotowych zasadach oceniania lub po przeprowadzeniu egzaminu sprawdzającego (pisemnego i ustnego).
5) Warunkiem przystąpienia do egzaminu sprawdzającego, jest złożenie przez rodzica/opiekuna prawnego pisemnego wniosku, w którym należy umotywować, że uzyskanie wyższej oceny przez ucznia było niemożliwe lub w znacznym stopniu utrudnione ze względu na długotrwałe nieobecności w szkole potwierdzone zwolnieniami lekarskimi lub inne przyczyny, które nauczyciel uzna za zasadne.
6) Ocena może być podwyższona tylko o jeden stopień.
7) Jeżeli przewidywaną oceną śródroczną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel ma obowiązek poinformować o niej ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) za pośrednictwem wychowawcy na 4 tygodnie przed radą klasyfikacyjną.
8) Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego z godnie z zasadami określonymi w WZO.
9) Uczeń może nie być klasyfikowany z przedmiotu, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania. W takim przypadku może zdawać egzamin klasyfikacyjny na własną prośbę lub na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów). Egzamin klasyfikacyjny ma formę ustną i pisemną. Termin egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza dyrektor szkoły, nie później jednak niż w ostatnim tygodniu zajęć szkolnych przed plenarnym posiedzeniem rady pedagogicznej w danym roku szkolnym.
10) Uczeń może uzyskać na półrocze lub koniec roku szkolnego ocenę celującą z przyrody jeśli spełnia co najmniej jeden z podanych warunków:
    - uczeń otrzymuje oceny bardzo dobre i celujące w ciągu półrocza/roku szkolnego uzyskując średnią ważoną co najmniej 5,61,
    - uczeń osiąga sukcesy w konkursach przyrodniczych na szczeblu gminnym i wyższych.
11) Zagrożenie oceną niedostateczną, wystawiane 20 dni roboczych przed klasyfikacją, otrzymuje uczeń, którego średnia ważona zamyka się w przedziale 1,00 – 2,00.
12) Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PSO z przyrody rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania oraz z rozporządzeniami MEN.

Zasady informowania uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

1) Na początku roku szkolnego uczniowie na lekcji i rodzice na zebraniu zostają zapoznani z PSO z przyrody.
2) Ocena pracy ucznia jest systematyczna, jawna i obiektywna.
3) O wszystkich stopniach uczeń jest informowany w momencie ich wystawienia.
4) Na prośbę ucznia lub rodzica nauczyciel udziela ustnej informacji o osiągnięciach ucznia.
5) Uczeń otrzymuje na lekcji do wglądu sprawdzoną i omówioną pracę pisemną, zapoznaje się z jej wynikiem i ewentualne zastrzeżenia zgłasza nauczycielowi. Prace przechowywane są w dokumentacji nauczyciela do końca roku szkolnego.
6) Rodzice po zalogowaniu się do dziennika elektronicznego mogą systematycznie sprawdzać osiągnięcia edukacyjne dzieci.
7) Ocenianie innych form aktywności odbywa się na bieżąco i jest podawane do wiadomości ucznia w formie ustnej.
8) Informowanie uczniów o ocenie śródrocznej i rocznej odbywa się najpóźniej na dwa tygodnie przed posiedzeniem rady pedagogicznej

9) Informowanie uczniów zagrożonych otrzymaniem oceny niedostatecznej i ich rodziców następuje na miesiąc przed posiedzeniem rady pedagogicznej.
10) Rodzice informowani są o postępach i osiągnięciach swoich dzieci podczas zebrań klasowych, konsultacji nauczyciela lub spotkań indywidualnych na terenie szkoły, w formie ustnej lub pisemnej.

VIII. Ewaluacja

1. Przedmiotowy system oceniania podlega ewaluacji.
2. Ewentualne zmiany w PSO muszą być zgodne z innymi dokumentami dotyczącymi oceniania w szkole (zmiany w WZO skutkują zmianami w PSO).
3. Zmiany PSO obowiązują od 1 września każdego roku szkolnego.

Nauczyciel przyrody:

Ewa Tarnówka